

Szkolne procedury postępowania nauczycieli i pracowników
w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy
w Szkole Podstawowej nr 13 w Gdyni

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 2156 z późn.zm.)
2. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r.poz.1422)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z późn. zm.).
4. Zarządzenie nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dn. 24. października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich

I. Wstęp

Terminem „cyberprzemoc” określa się wszelką przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowymi formami zjawiska są: nękanie, zastraszanie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa w szkole oraz ułatwienie i ujednoczenie sposobów reagowania w sytuacji wystąpienia niewłaściwych zachowań w w/w zakresie. O obowiązującej procedurze wychowawcy klas informują rodziców w czasie wywiadówek oraz uczniów podczas godzin wychowawczych.

II. Profilaktyka

1. Głównym celem działań profilaktycznych szkoły w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy jest:
 - a) dostarczanie uczniom wiedzy i rozwinięcie umiejętności bezpiecznego posługiwania się technologią komunikacyjną,
 - b) zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno – przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w szkole i poza nią,
 - c) przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych.
2. Szkoła podejmuje działania w wypadku każdorazowego ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.
3. Na stanowiskach komputerowych, do których dostęp mają uczniowie, zainstalowane jest oprogramowanie zabezpieczające przed dostępem do treści internetowych, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów.

4. Nauczyciele, pracownicy, uczniowie i ich rodzice dążą do stworzenia w szkole atmosfery wzajemnej życzliwości, zaufania i dialogu.

III. Opis procedury reagowania szkoły na ujawnienie cyberprzemocy

1. Osoba posiadająca informacje na temat cyberprzemocy (np. uczeń, nauczyciel, pracownik, rodzic) przekazuje wiadomość wychowawcy klasy (w wypadku jego nieobecności innemu nauczycielowi), który zawiadamia o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Pedagog szkolny i wychowawca/ nauczyciel w oparciu o uzyskane informacje ustalają dane pokrzywdzonego oraz świadków i – o ile to możliwe – sprawcy cyberprzemocy.
3. Zespół dokonuje analizy sytuacji i podejmuje decyzję dotyczącą dalszego postępowania.
4. W uzasadnionych przypadkach w procedurę włącza się nauczyciela informatyki, który pomaga zabezpieczyć wszystkie dowody i/lub ustalić tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
5. Wszystkie dowody zastosowanej cyberprzemocy (np. wiadomości tekstowe, zdjęcia, filmy, archiwa komunikatorów lub całe wiadomości mailowe) zbiera wychowawca wraz z pedagogiem.
6. W sytuacji, kiedy sprawca został ustalony, a materiały związane z cyberprzemocą rozpowszechnione, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem podejmuje działania na rzecz natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy (np. zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału, żądanie natychmiastowego usunięcia wszystkich filmów ośmieszających z telefonu sprawcy itp.).
7. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a sprawca nie jest uczniem szkoły lub nie udało się ustalić jego tożsamości, dyrektor szkoły kontaktuje się z policją.
8. Pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowy z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu w taki sposób, by nie doszło do konfrontacji poszkodowanego i świadków ze sprawcą cyberprzemocy.
9. Postępowanie powinno być prowadzone w sposób dyskretny i poufny.
10. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog/psycholog szkolny podejmuje następujące działania:
 - a) przeprowadza z uczniem rozmowę, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wyjaśnienie przyczyn i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
 - b) omawia z uczniem skutki jego postępowania i informuje o konsekwencjach, które mogą zostać wobec niego zastosowane;
 - c) zobowiązuje sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia szkodliwych materiałów;
 - d) ustala ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
11. Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.
12. Pedagog informuje rodziców sprawcy i ofiary o zaistniałej sytuacji oraz przedstawia zasady dalszego postępowania.
13. Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ofiary i świadków sprawdzając, czy nie są wobec nich podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
14. We współpracy z rodzicami należy opracować projekt kontraktu, określającego zobowiązania sprawcy cyberprzemocy, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje

nieprzestrzegania przyjętych wymagań wraz z terminami realizacji zadań zawartych w umowie.

15. Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w statucie szkoły.
16. Podejmując decyzję o rodzaju kary, bierze się pod uwagę rozmiar i rangę szkody (np. czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, czy działanie było zaplanowane, a sprawca świadomy, rodzaj rozpowszechnianego materiału, czas trwania prześladowania).
17. Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczną, której celem jest zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa oraz wypracowanie zasad zachowania, które zapobiegą eskalacji prześladowania.
18. Rodzice ofiary i sprawcy cyberprzemocy zostają poinformowani o podjętych działaniach szkoły i w miarę potrzeb otrzymują wsparcie oraz pomoc pedagoga/ psychologa szkolnego.
19. Szkoła otacza opieką psychologiczno - pedagogiczną świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia.
20. Pedagog/ psycholog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia protokołu z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
21. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
22. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy klasy lub innego nauczyciela), powinien on podpisać protokół po jego sporządzeniu.
23. Do dokumentacji załączyć należy informację o zgromadzonych dowodach cyberprzemocy.
24. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor szkoły zwraca się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
25. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji i do sądu rodzinnego.

Procedury wchodzą w życie z dniem ich uchwalenia.

Telefony:

Policja: 112, 997

Tel. zaufania dla dzieci i młodzieży (czynny w godz. 12.00 – 2.00): 116 111

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka (czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.15 do 20.00) : 800 12 12 12

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci : 800 100 100

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna: 58 622 09 42

Wzór protokołu:

Gdynia.....

Protokół rozmowy

ze sprawcą / poszkodowanym / świadkami cyberprzemocy/ rodzicami¹

Pedagog szkolny – mgr Mariola Gruchała w dniuprzeprowadziła rozmowę

Z

imię i nazwisko, klasa lub inf. dotycząca rodzica

.....

dotyczącą cyberprzemocy, która ujawniona została dn. W wyniku rozmowy ustalono, że:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

Podpis świadka rozmowy

.....

Podpis pedagoga

¹ Właściwe podkreślić